

[Poul Møller.]

på, om Storbritannien efter underhusvalget vil komme til at forhandle om medlemskab — det bliver måske højst om en løsere forbindelse med fællesmarkedet, som ikke krænger Commonwealths interesser og giver England en vis mulighed for at udøve politisk indflydelse på de europæiske afgørelser. Det er måske til syvende og sidst den realistiske mulighed: ikke medlemskab, men en løsere sammenslutning af en eller anden karakter, der vil komme til at foreligge for England, og den vil givetvis møde en venligere fransk indstilling end en fortsat forhandling om engelsk medlemskab.

Jeg har kun gjort denne bemærkning, fordi jeg tror, regeringen kunne forsøge noget lignende, hvis den ville det. Ingen kan love, at sådanne bestræbelser vil kronnes med held, men i så fald er det ikke første gang, at noget mislykkes i vor europæiske politik. Østrig gør det tilsvarende, men meget videregående eksperiment at søge ind i association til fællesmarkedet. Hvis regeringens åbenbare uvilje skyldes andet end trangen til at feje en politisk modstanders tanker og forslag til side, hvis regeringens modvilje skyldes, at den har viden om et sådant forslags skæbne, synes jeg, den bør give klar besked herom. Det generer ikke os, at regeringen ved mere end vi. Det ville tværtimod genere os, at den vidste mindre end vi. Det manglede bare; hvorfor skulle regeringen ellers have alle de eksperter til sin rådighed, som den har, og hele det korps af hjælpere rundt om i verden? Jeg vil imidlertid gerne tilføje: vi lader ikke dette problem feje til side med nogle almindelige betragtninger, og regeringens praktiske resultater er ikke af en sådan karakter, at de fritager os for bekymring.

Vi har tidligere drøftet muligheden for at tilvejebringe afsætning af danske produkter på andre markeder end de europæiske, og mindre fremskridt er nået i denne henseende. Bortset fra USA er landbrugs-eksporten til disse lande imidlertid stadig meget beskeden, og udviklingen synes ikke særlig fremgangsrig. Den store stigning i vor eksport i fjor fandt sted til Norge, Sverige, Storbritannien, Frankrig og Italien, altså gamle europæiske handelspartnere.

Anderledes ligger det med udviklingslandene. Det er kun for små beløb, de afta-

ger danske produkter, fordi deres samhandel med udlandet som følge af mangelen på betalingsmidler er meget beskeden. Ikke blot for udviklingslandenes skyld, men også for vor egen, bør vi i langt højere grad ved drøftelsen af hjælp til disse lande tænke i merkantile baner. Det, de først og fremmest har behov for, således som det er sagt af andre talere i dag, er en øget samhandel og måske en mindre øget hjælp. Så længe man går hjælpevejen, når man kun til at forøge forskellen mellem de rige og de fattige nationer — det har de sidste 10 års erfaringer vist — men da også velstandsølgen i vid udstrækning skyldes, at udviklingslandenes råvarepriser er faldet stærkt de sidste 10 år, har vi her en af forklaringerne på, hvorfor misforholdet mellem de mange milliarder, den vestlige verden sætter ind, og udviklingslandenes fremgang, bliver større og større.

Under FNs auspicer indledes i marts måned i Genève en verdenskonference om den internationale handel. Fra udviklingslandene ses der med stor forventning hen til denne som en mulighed for at få løst deres finansierings-, kredit- og råvareproblemer, især råvareprisproblemer. Jeg vil spørge: hvordan har regeringen tænkt sig at forberede sig til denne konference? Den højtærede udenrigsminister talte om den betydning, man tillagde den. Hvad har man tænkt sig at fremføre af tanker, eller vil man i første omgang kun lytte? Hvilken stilling agter man at indtage til den plan, konferencens generalsekretær, dr. Prebisch, har præsenteret, og som vil indtage en central plads i drøftelserne? Denne verdenskonference er afløser af GATT-konferencen om de planer, som præsident Kennedy gjorde sig til talsmand for, og som derfor bærer hans navn. Meget vil stå og falde for det vestlige samarbejde, om denne konference bliver succes eller fiasko. Forhåbentlig er man ikke optaget af at spænde ben for hinanden, så det hele drukner i proceduremæssige spørgsmål.

For Danmark er denne Kennedyrunde af den største betydning. Vi bør derfor møde velforberedt og indstillet på at nå de positive resultater, som vi alle håber på. En frigørelse af verdenshandelen vil jo medføre, at markedsadskillelsen spiller en mindre rolle for eksporten, ikke mindst efter at det